

Έχω γράψει και στο παρελθόν, αλλά σκέφτηκα να ξαναγράψω πάλι κάτι μιας και είναι σημαντικό και επίκαιρο. Επιγραμματικά για την κρίση θα ήθελα να πω ή να επισημάνω ορισμένα πράγματα:

- Μια οικογένεια ή μια επιχείρηση χρεοκοπεί όταν ξεοδεύει παραπάνω από όσα βγάζει και όταν δουλεύει σποραδικά και απρογραμματίστα.

- Το πρόβλημά μας είναι καθολικό. Αφορά όλους και όλοι πρέπει να συμβάλουμε με τον τρόπο μας.

- Ζούσαμε τα τελευταία τριάντα χρόνια πάνω από τις δυνάμεις μας με πρώτο το σπάταλο και απρογραμματίστο κράτος. Αρχίσαμε μετά από την κατοχή να φοράμε πα-

πούτσια στα 12 χρόνια μας και τώρα αρκετά παιδιά δεν φοράνε τίποτα αν δεν είναι φίρμα...

- Διανύαμε με τα πόδια μεγάλες αποστάσεις και τώρα πολλές οικογένειες έχουν 2 και 3 αυτοκίνητα. Και μερικά jet set παιδιά δεν έχουν μπει ακόμα σε λεωφορείο...

- Έλληνες στις δύσκολες δουλειές δεν πάνε, γιατί έχουμε τους αλλοδαπούς.

- Υπάρχουν άνθρωποι που είναι συνταξιούχοι ακόμα και από τα σαράντα τους και παίρνουν συντάξεις διαφόρων ειδών, πολλές φορές χωρίς σημαντικά κριτήρια.

- Τώρα η κατάσταση έχει αλλάξει και πρέπει να αλλάξουμε συνήθειες με το μαλακό, γιατί αν δεν το κάνουμε θα αναγκαστούμε να ακολουθήσουμε το δύσκολο δρόμο (the hard way).

- Έχουμε χάσει την αυτοπεποίθησή μας σαν λαός γενικά και πρέπει πάση θυσία να την ανακτήσουμε.

- Σαν λαός έχουμε περάσει πολλά και έχουμε επιβιώσει, γιατί όχι και τώρα. Χρειαζόμαστε σύμπνοια, συνεννόηση και δουλειά.

- Δεν είμαστε χαμένοι, έχουμε το DNA και τα guts να επιβιώσουμε και να επανέλθουμε ισχυρότεροι.

- Δεν είναι όλοι ίδιοι. Υπάρχουν πολιτικοί που εργάζονται σκληρά για να βγάλουν την χώρα από την κρίση. Τα πράγματα είναι όμως πολύπλοκα ειδικά σε μια Δημοκρατία. Όποιος νομίζει ότι έχει άλλες συγκεκριμένες λύσεις ας τις πει ξεκάθαρα. Γιατί, όποιος είναι απ' έξω από το χορό πολλά τραγούδια ξέρει.. Γίνεται μια προσπάθεια έστω και επιβεβλημένη και παίρνονται αποφάσεις που δεν θα μπορούσε κανείς να τις περάσει αν δεν επιβίλωνταν. Σίγουρα έγιναν και λάθη, αλλά χωρίς λάθη δεν γίνεται τίποτα.

- Πρέπει όλοι μαζί να συναινέσουμε σε μια πορεία που να έχει την ανάπτυξη σαν κύριο χαρακτηριστικό, έξω από τα κομματικά. Πρώτα η πατρίδα.

- Έχουμε αρκετή ακίνητη περιουσία, αλλά πρέπει να την διαθέσουμε σταδιακά και εάν είναι δυνατόν σε λογικές τιμές. Αυτό βέβαια είναι κάπως δύσκολο γιατί η αγορά -ελληνική και ξένη- δεν διαθέτει χρήμα τώρα, ειδικά για την Ελλάδα, αφού κερδοσκοπεί σε βάρος της.

- Επαναλαμβάνω ότι εκτός από την ακίνητη περιουσία έχουμε τη Ναυτιλία και τον Τουρισμό σαν μοχλό ανάπτυξης αλλά και επιτυχημένες επιχειρήσεις, πάνω από 550 με κέρδη πάνω από 6 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Ακόμα υπάρχουν επιτυχημένες επιχειρήσεις και στις νέες τεχνολογίες που εξάγουν 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο, αλλά και πολλές άλλες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τη χώρα τουλάχιστον ως προς το σκέλος της ανάπτυξης.

- Πρέπει να βρεθεί μια πλατφόρμα εθνικής συνεννόησης το συντομότερο και να γκρεμίσουμε τα εμπόδια που έχτισε το πελατειακό καθεστώς, που πνίγουν την υγιή ανάπτυξη.

- Επίσης, πρέπει σύντομα να ανατρέψουμε την πλάστιγγα και να παραγάγουμε πρωτογενές πλεόνασμα για να καλύψουμε έστω και ένα μικρό μέρος του χρέους, για να μας εμπιστευτούν οι αγορές και να πέσουν τα spreads.

- Το χειρότερο που μπορεί να συμβεί σε άτομο είναι η πτώχευση, κατά την οποία μπορεί να χάσει τα πάντα και πολλές φορές ακόμα τους φίλους αλλά και τη γυναίκα του... Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το κράτος.

- Φοβάμαι ότι πολλοί γραφικοί κουλτουριάρηδες είναι εκτός πραγματικότητας, όταν διαβάζεις π.χ.

«και τι έγινε αν πτωχεύσουμε»;

- Ήρθε η ώρα να πάρουμε μολύβι και χαρτί και να καταμετρήσουμε τα έσοδα και τα έξοδα στο «μπακαλοτεύτερο», που έλεγαν και οι παλιοί, για να δούμε τι δεν κάναμε σωστά ή τουλάχιστον να διορθώσουμε αυτά που δεν έκαναν οι κυβερνήσεις λόγω καρέκλας. Το ίδιο πρέπει να συμβεί και σε μας σαν άτομα.

- Πρέπει να απαλλαγούμε από τις κατεστημένες νοοτροπίες του εύκολου χρήματος και τη δαιμονοποίηση του επιχειρείν και τα ταμπού εναντίον της επιχείρησης, που εισήχθησαν μετά το 1980. Υπάρχει όμως υλικός πλούτος στη χώρα και δεν εννοώ μόνο την ακίνητη περιουσία, τον ορυκτό πλούτο κ.α., αλλά και τις δυνατότητές μας σαν Έλληνες. Δεν υπάρχουν όμως λεφτά... Οι εταιρείες πλέον λένε «τα assets μας είναι οι άνθρωποι», το ίδιο ισχύει και για τα κράτη.

- Χρειαζόμαστε να ανακτήσουμε την αυτοπεποίθησή μας για να βρούμε νέους τρόπους απασχόλησης και σε αυτό μπορούν να βοηθήσουν οι επιτυχημένοι επιχειρηματίες του εσωτερικού και του εξωτερικού, ακόμα και να μπουν μέσα στην κυβέρνηση.

- Ήδη έχουμε αύξηση των εξαγωγών (σημαντική 40%) και ο τουρισμός μας, «η ατμομηχανή μας», δείχνει θετικά σημάδια. Καλό για την ανάκτηση της αυτοπεποίθησης και για το μεράκι του επιχειρείν.

- Διάβασα ένα ποίημα του Χιώτη σατυρικού ποιητή **Σουρή**, το οποίο είναι επίκαιρο, γι' αυτό μείωσα το μέγεθος του άρθρου για να το συμπεριλάβω.

- Τέλος, να σταματήσουμε τις υπερβολές και την παραφιλολογία και το μηδενισμό που είναι ίδιον του χαρακτήρα μας, όπως αποδεικνύεται από το ποίημα του **Σουρή**. Σίγουρα τότε τα πράγματα δεν ήταν έτσι όπως τα περιγράφει. Υπερβάλλει και αυτός, γιατί αυτοί οι άνθρωποι ανέτρεψαν μια αυτοκρατορία από το τίποτα.

Ο **Σουρή** εκείνα τα χρόνια που δεν υπήρχε τηλεόραση κλπ, πήγαινε και έκανε παρέα στο βασιλικό ζεύγος στα ανάκτορα. Η βασίλισσα τον φιλοφλέτρωνε και σε μια στιγμή στο γέυμα λέει χαριτολογώντας και μιλώντας αλληγορικά ότι πολλά πράγματα στην εποχή μας θέλουν αλάτι, εννοώντας τα ποιήματα του Σουρή. Μετά από το δείπνο έφεραν σταφύλια στο τραπέζι και τις λέει αλληγο-

ρικά ο Σουρή, «**Μεγαλειοτάτη, ήρθε η ώρα "να σταφιλίσουμεν"...**».

Αν ο Σουρή ζούσε τώρα θα έγραφε για την καμαριέρα του Στρος Καν, ότι «**δεν έστρωσε καν...**». Διασκεδάστε το, όμως...

Γεώργιος Σουρή (1853-1919)

*Ποιός είδε κράτος λιγοστό
σ' όλη τη γη μοναδικό,
εκατό να ξεοδεύει
και πενήντα να μαζεύει ;*

*Να τρέφει όλους τους αργούς,
νά 'χει επτά Πρωθυπουργούς,
ταμείο δίχως χρήματα
και δόξης τόσα μνήματα ;*

*Νά 'χει κλητήρες για φρουρά
και να σε κλέβουν φανερά,
κι ενώ αυτοί σε κλέβουνε
τον κλέφτη να γυρεύουνε ;*

*Όλα σ' αυτή τη γη μασκαρευτήκαν
ονείρατα, ελπίδες και σκοποί,
οι μούρες μας μουτσούνες εγινήκαν
δεν ξέρομε τί λέγεται ντροπή !*

*Σπαθί αντίληψη, μυαλό ξεφτέρι,
κάτι μισόμαθε κι όλα τα ξέρει.
Κι από προσπάππου κι από παππού
συγχρόνως μπούφος και αλεπού !*

*Θέλει ακόμα -κι αυτό είναι ωραίο-
να παριστάνει τον Ευρωπαίο.
Στα δυό φορώντας τα πόδια που 'χει
στο 'να λουστρίνι, στ' άλλο τσαρούχι !*

*Σουλούπι, μπόϊ, μικρομεσαίο,
ύφος του γόη, ψευτομοιραίο.
Λίγο κατσούφης, λίγο γκρινιάρης,
λίγο μαγκούφης, λίγο μουρντάρης !*

*Και ψωμοτύρι και για καφέ
το «δε βαρυνέσαι» κι «ωχ αδερφέ».
Ωσάν πολίτης, σκυφτός ραγιας
σαν πιάσει πόστο: δερβέναγας !*

*Δυστυχία σου, Ελλάς,
με τα τέκνα που γεννάς!
Ό Ελλάς, ηρώων χώρα,
τί γαϊδάρους βγάζεις τώρα ;*